

TAL OM ØKONOMI OG PERSONALE

August 2026

Med samlede driftsomkostninger for 37,5 mia. kr. og 37.100 ansatte årsværk er universiteterne i Danmark en betydelig sektor, som har aktiviteter med karakter af såvel offentlig som privat virksomhed. Den mest markante økonomiske udvikling for universiteterne de senere år er, at forskning på universiteterne i højere grad finansieres af eksterne aktører, såsom private fonde og EU. Private midler skaber vækst på forskningsområdet, som resulterer i, at universiteterne i de senere år har ansat flere, der i høj grad beskæftiger sig med eksternt finansieret forskning. Sektorens niveau af offentlige midler har derimod været relativt stabile, selvom der er sket ændringer som f.eks. den flerårige aftale om forskningsreserven 2025, som afsætter nye basismidler til universiteterne i de kommende år. Denne publikation indeholder et kort overblik over væsentlige nøgletal for universiteternes økonomi, drift og personale.

Hovedpointer

- Universiteternes indtægter kommer hovedsageligt fra tre områder: 24 procent fra uddannelsestilskud, 29 procent fra basismidler til forskning og 32 procent fra eksterne midler til tilskudsfinansieret forskning (figur 1).
- Statstilskud udgør en faldende andel af universiteternes indtægter. I 2025 udgjorde statstilskud lidt over halvdelen af universiteternes økonomi med cirka 57 procent (figur 2).
- I dag stammer en tredjedel af universiteternes indtægter fra eksterne midler (tilskudsfinansieret forskning), mod kun en fjerdedel i 2015 (figur 3 og 4).
- I Danmark er omkostningerne pr. studenterårsværk på videregående uddannelsesinstitutioner lavere end i flere sammenlignelige OECD-lande (figur 6).
- Størstedelen af universiteternes teknisk-administrative personale (TAP) beskæftiger sig direkte med forskning og uddannelse, imens kun omtrent en tredjedel hører under fællesomkostninger og bygningsdrift (figur 10).
- Universiteterne har et faldende TAP-personaleforbrug målt i forhold til forskningsindtægter (figur 11).
- Andelen af kvinder i forskerstillinger på universiteterne stiger, selvom mænd fortsat er overrepræsenterede blandt lektorer og professorer (figur 13 og 14).

Danske Universiteter mener

- Universiteterne ønsker og tilstræber at sikre en effektiv administration. Det er forventeligt, at antallet af personale på universiteterne påvirkes af tilvæksten i eksterne forskningsbevillinger, herunder teknisk-administrativt personale (TAP).
- Private forskningsbevillinger løfter og styrker dansk forskning, men for at værne om balancen i forskningsfinansieringen er det hensigtsmæssigt, at basisbevillinger – i et vist omfang – også stiger.
- Med stigende eksterne midler er det vigtigt, at disse bevillinger dækker en rimelig andel af forskningsprojekternes afledte omkostninger, herunder udgifter til it-infrastruktur og lignende. Det er derfor positivt, at de forskningsfinansierende fonde og universiteterne har indgået en aftale herom, der forventeligt vil sikre en bedre dækning af afledte omkostninger i forbindelse med forskning end tidligere.
- Det er positivt, at andelen af kvinder i forskerstillinger er vokset, og at kønsfordelingen blandt forskere dermed er mere balanceret end tidligere.

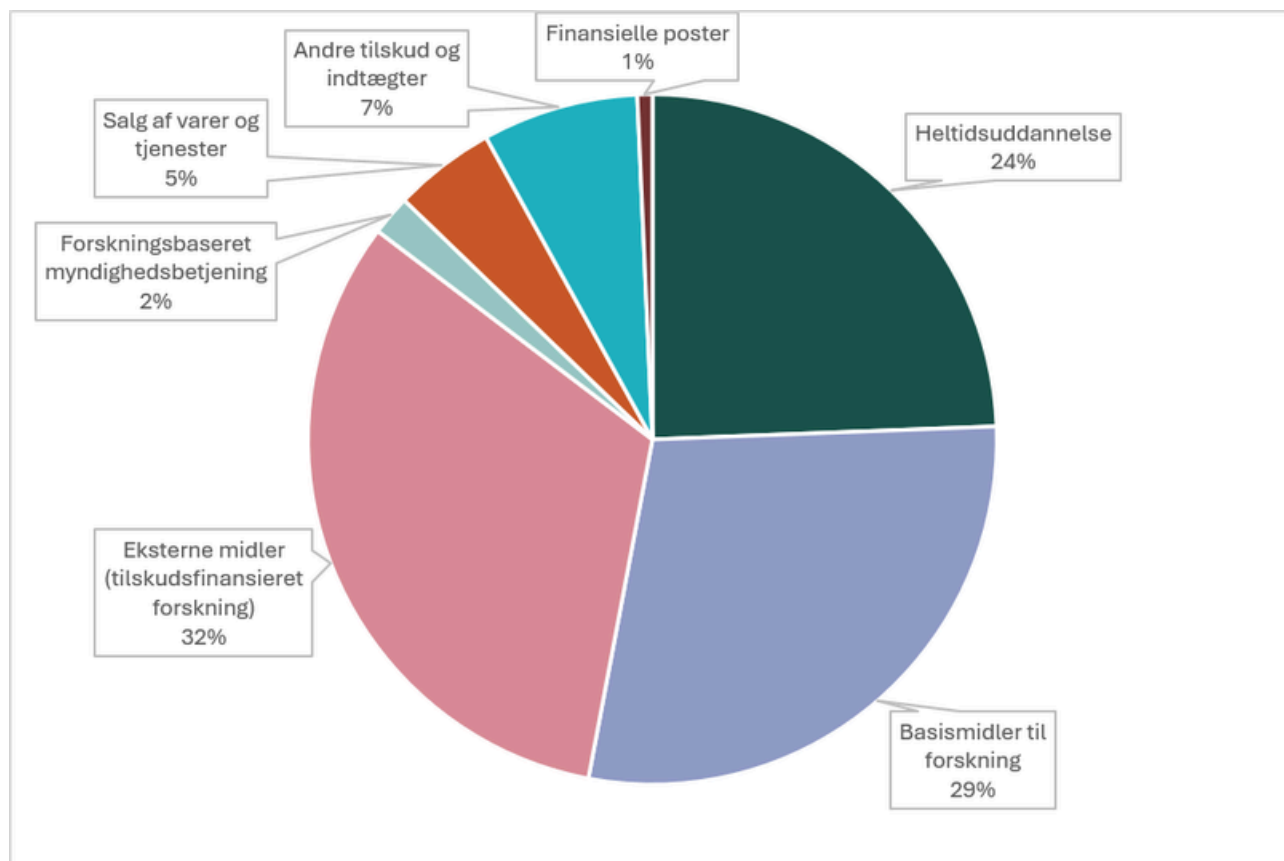
Temaer i kapitlet

- Indtægter
- Statstilskud
- Omkostninger
- Personale
- Kønsfordeling

Indtægter

I alt havde de danske universiteter indtægter for 38,5 mia. kr. i regnskabsåret 2025. Heraf kom 12,5 mia. kr., svarende til 32 procent, fra eksterne midler i forbindelse med tilskudsfinansieret forskning, 11 mia. kr., svarende til 29 procent, fra basismidler til forskning og 9,4 mia. kr., svarende til 24 procent, fra statstilskud til heltidsuddannelse.

Figur 1: Fordeling af universiteternes indtægter

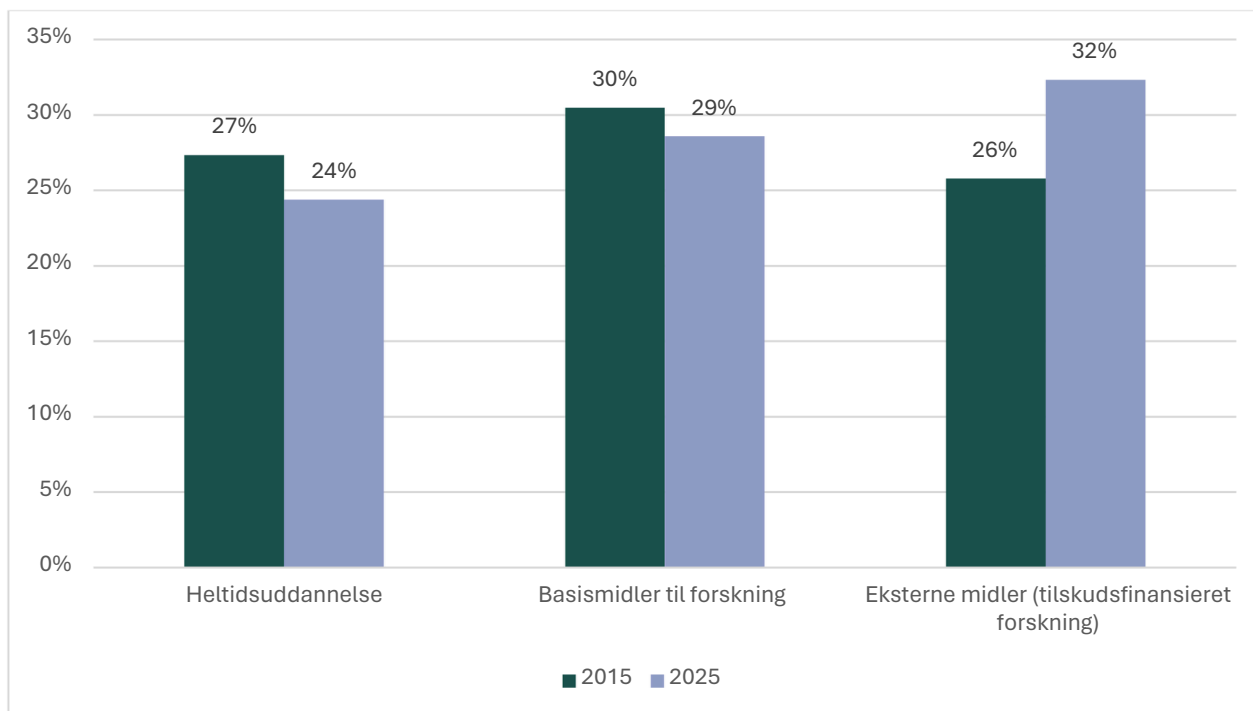
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A: Indtægter, sektorniveau

Anmærkning: Universiteternes indtægter (figur 1 og 2) og universiteternes driftsomkostninger (figur 8) er ikke direkte sammenlignelige, da de bygger på forskellige begreber og definitioner. De formål, som omkostninger og indtægter inddeles i, er forskellige – f.eks. findes der generelle fællesomkostninger, men der findes ingen tilsvarende indtægtskategori.

Indtægter

Siden 2015 er andelen af universiteternes indtægter, der stammer fra eksterne midler, steget fra at udgøre 26 procent i 2015 til 32 procent i 2025. I samme periode er andelen af indtægter, der stammer fra heltidsuddannelse og basismidler til forskning, faldet.

Figur 2: Universiteternes indtægter, 2015 og 2025

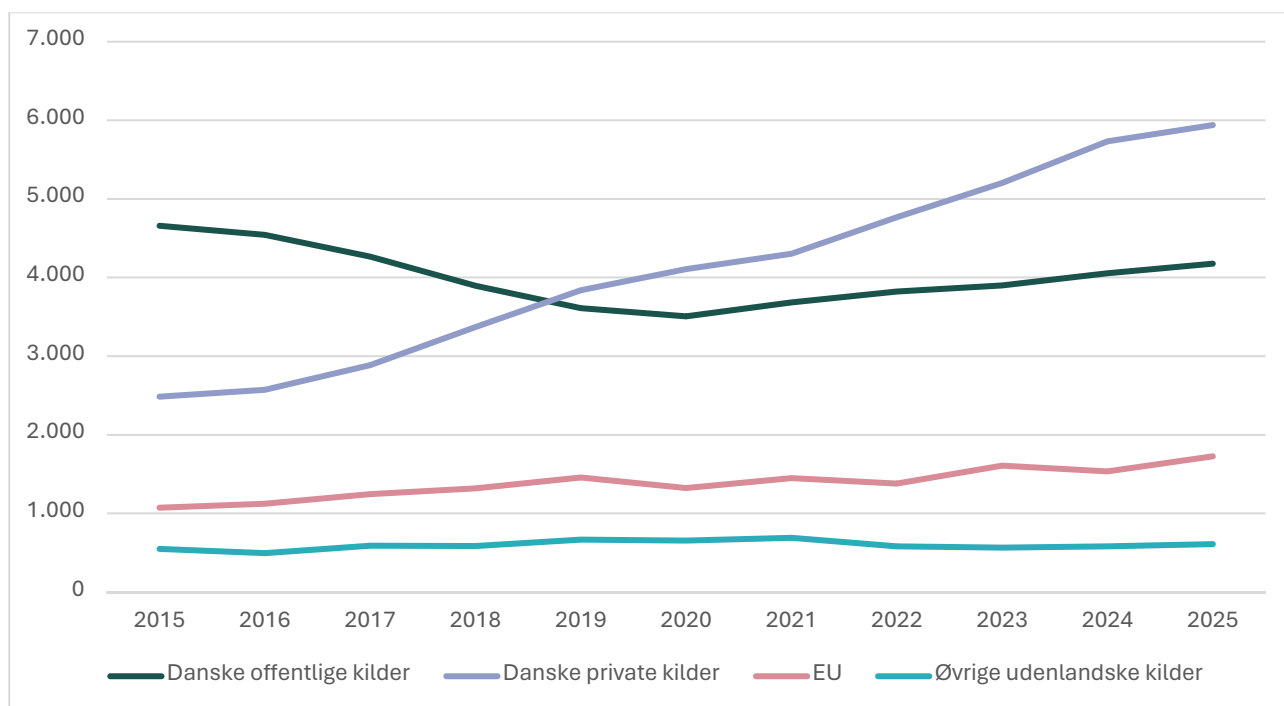
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A: Indtægter, sektorniveau

Anmærkning: Opgjort i faste priser. Figuren dækker kun indtægter i hovedkategorierne og summer derfor ikke til 100 procent. Se evt. figur 1, hvor alle indtægternes hovedkategorier i 2025 indgår. Universiteternes indtægter (figur 1 og 2) og universiteternes driftsomkostninger (figur 8) er ikke direkte sammenlignelige, da de bygger på forskellige begreber og definitioner. De formål, som omkostninger og indtægter inddeles i, er forskellige – f.eks. findes der generelle fællesomkostninger, men der findes ingen tilsvarende indtægtskategori.

Indtægter

Universiteternes indtægter fra eksterne midler fra private kilder er steget fra ca. 2,5 mia. kr. i 2015 til omtrent 6 mia. kr. i 2025 og udgør nu ca. halvdelen af de samlede eksterne midler. De øvrige eksterne midler stammer fra henholdsvis danske offentlige kilder f.eks. offentlige forskningsfinansierende fonde, bevillinger fra EU og øvrige udenlandske kilder. Det er Danske Universiteters vurdering, at væksten i private forskningsmidler vil fortsætte i de kommende år.

Figur 3: Universiteternes indtægter fra eksterne midler fordelt på kilder, mio. kr.

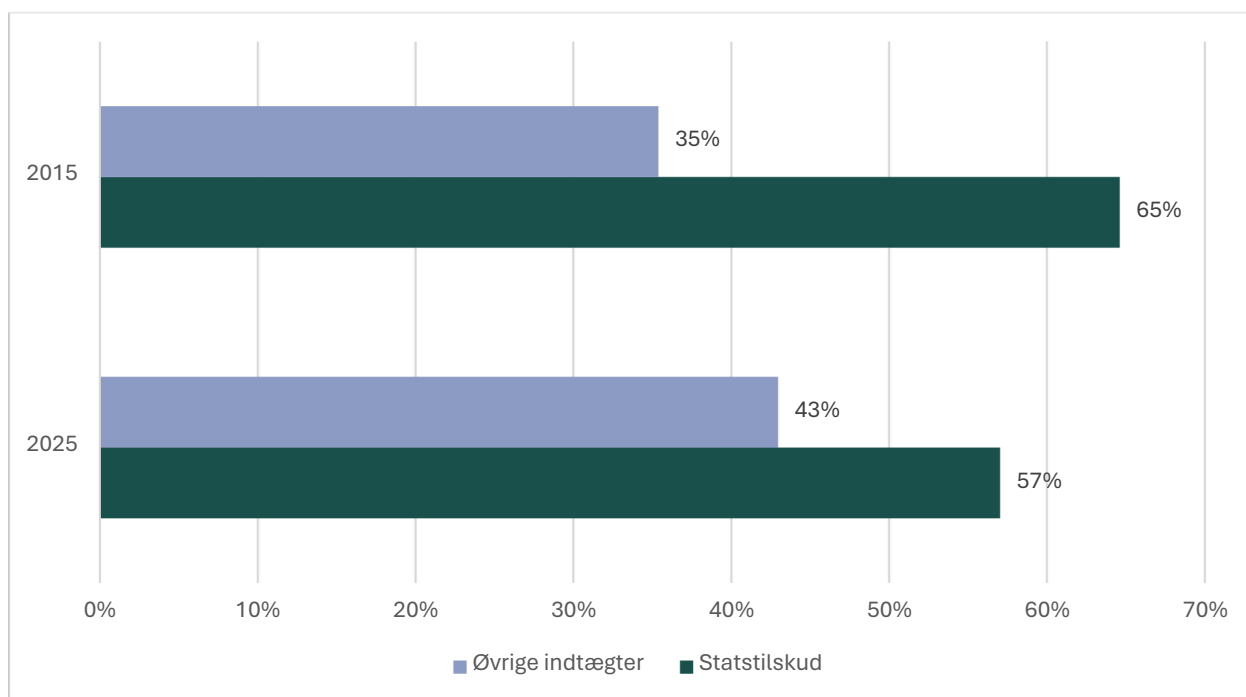
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A: Indtægter, sektorniveau

Anmærkning: Opgjort i faste priser. Danske private kilder dækker primært over private fonde.

Statstilskud

Af universiteternes samlede indtægter i 2025 var 22 mia. kr. – eller 57 procent af indtægterne – direkte statstilskud primært til uddannelse og basismidler til forskning. I 2015 var statstilskuddet ligeledes 22 mia. kr. – omregnet til 2025-priser – men tilskuddet udgjorde dengang 64,6 procent af universiteternes samlede indtægter. Udviklingen skyldes primært, at universiteternes eksterne forskningsindtægter fra private fonde og EU er steget i perioden frem mod 2025 (se figur 3).

Figur 4: Andel af universiteternes indtægter, der består af statstilskud

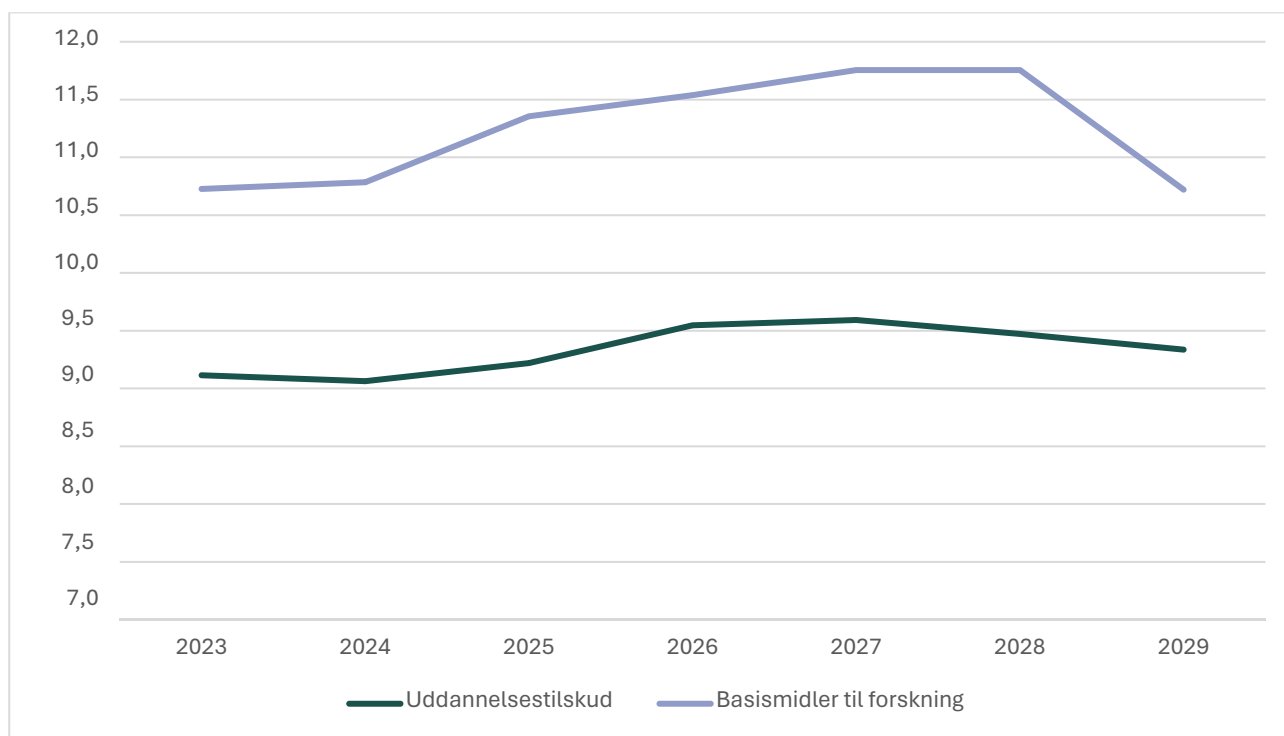
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A: Indtægter, sektorniveau

Anmærkning: Opgjort i faste priser. Statstilskud dækker over indtægter, der stammer fra bevillinger på finansloven til uddannelse, forskning og forskningsbaseret myndighedsbetjening.

Statstilskud

På finansloven for 2026 er der afsat bevillinger til universiteterne på ca. 11,5 mia. kr. i basistilskud og 9,5 mia. kr. til finansiering af universiteternes uddannelser. Basismidlerne har gennem en længere periode været uændrede, men de senere års aftaler om forskningsreserven har afsat flere basismidler til universiteterne. Basismidlerne blev forøget med 500 mio. kr. i 2025 stigende til 1 mia. kr. årligt i 2027 til 2029. Det markante fald i budgetåret 2029 skyldes, at midler fra globaliseringspuljen står til at udløbe. Den stigende bevilling til uddannelse skyldes primært, at studieaktiviteten på universiteterne er steget, hvilket dermed udløser et større aktivitetstilskud på finansloven.

Figur 5: Tilskud til universiteternes forskning og uddannelse på finansloven, mia. kr.

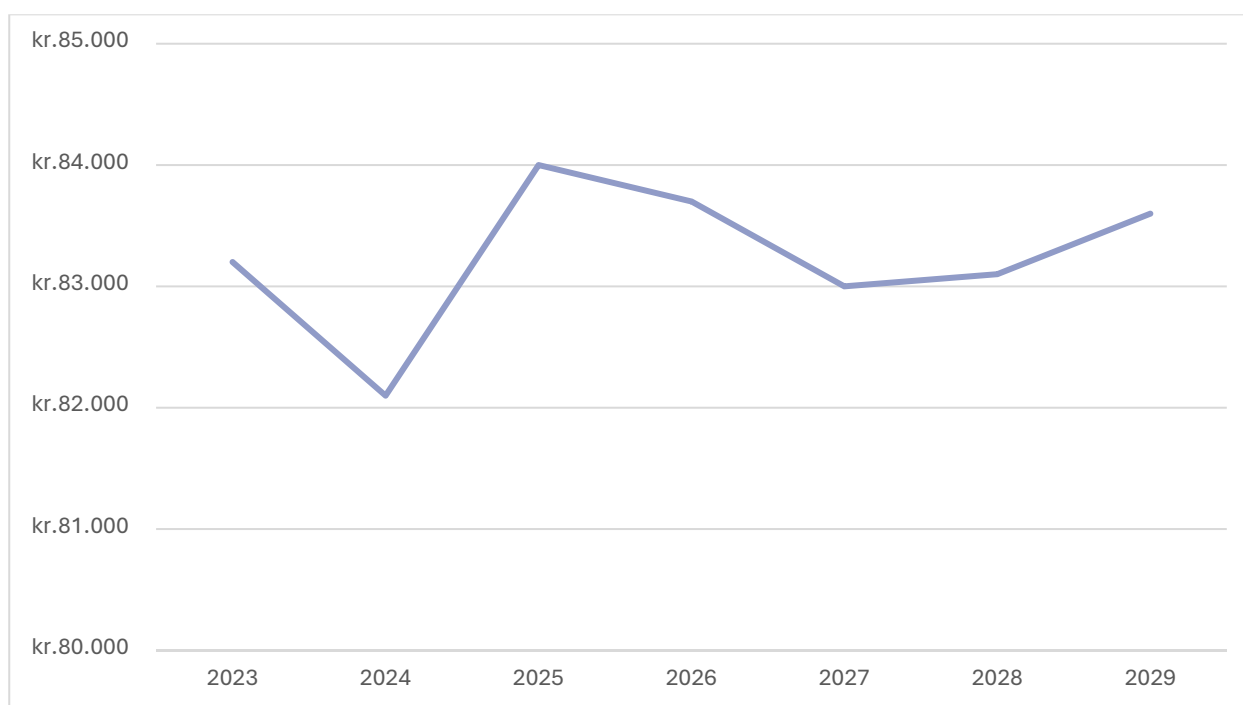
Kilde: Finansloven 2026

Anmærkning: Opgjort i 2026-priser. Det samlede uddannelsestilskud afhænger af aktiviteten på uddannelserne og fordelingen af aktiviteten på de tre taxametertakster.

Statstilskud

Universiteterne modtager i 2026 en gennemsnitlig bevilling til heltidsuddannelse svarende til 83.700 kr. pr. studenterårsværk. Aktivitetstilskud udgør ca. to tredjedele af universiteternes uddannelsesbevilling, mens grundtilskud udgør ca. 25 procent. Den resterende andel udgøres af andre tilskud, herunder tilskud baseret på de studerendes studietid og beskæftigelsesgrad efter afsluttet uddannelse.

Figur 6: Finanslovens gennemsnitstilskud til heltidsuddannelse pr. studenterårsværk

Kilde: Finansloven 2026

Anmærkning: Opgjort i 2026-priser. Tilskuddet opgjort pr. studenterårsværk afhænger af fordelingen af aktiviteten på de tre taxametertakster. Aktivitetstilskuddet er fordelt på tre takster, hvor takst 1 er lavest og gives til uddannelser, hvor der ikke kræves særlige uddannelsesfaciliteter som f.eks. laboratorier. Omvendt gives takst 3 til uddannelser med større omkostninger.

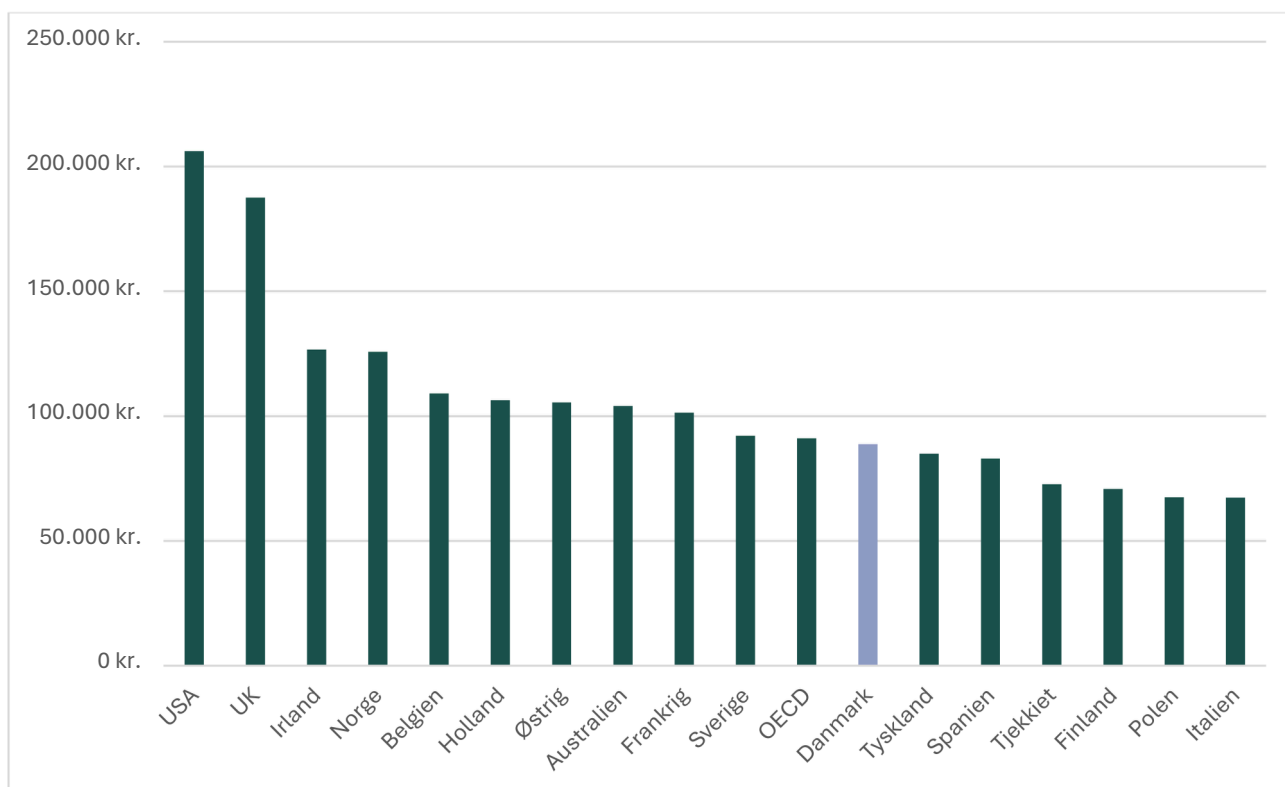
Aktuelle takster for aktivitetstilskud pr. studenterårsværk på heltidsuddannelser i 2026:

- Takst 1: 37.000 kr.
- Takst 2: 52.800 kr.
- Takst 3: 77.100 kr.

Omkostninger

Sammenlignet med andre lande ligger Danmark på et relativt lavt niveau i forhold til omkostninger pr. studerende. I OECD's seneste internationale opgørelse var der på de videregående uddannelsesinstitutioner i Danmark gennemsnitligt omkostninger på ca. 88.800 kr. pr. studenterårsværk i 2022. OECD-gennemsnittet var på 91.000 kr., mens USA og UK havde de største udgifter med henholdsvis 206.200 og 187.600 kr. pr. studerende i 2022.

Figur 7: Omkostninger pr. studenterårsværk på videregående uddannelser for udvalgte lande, 2022

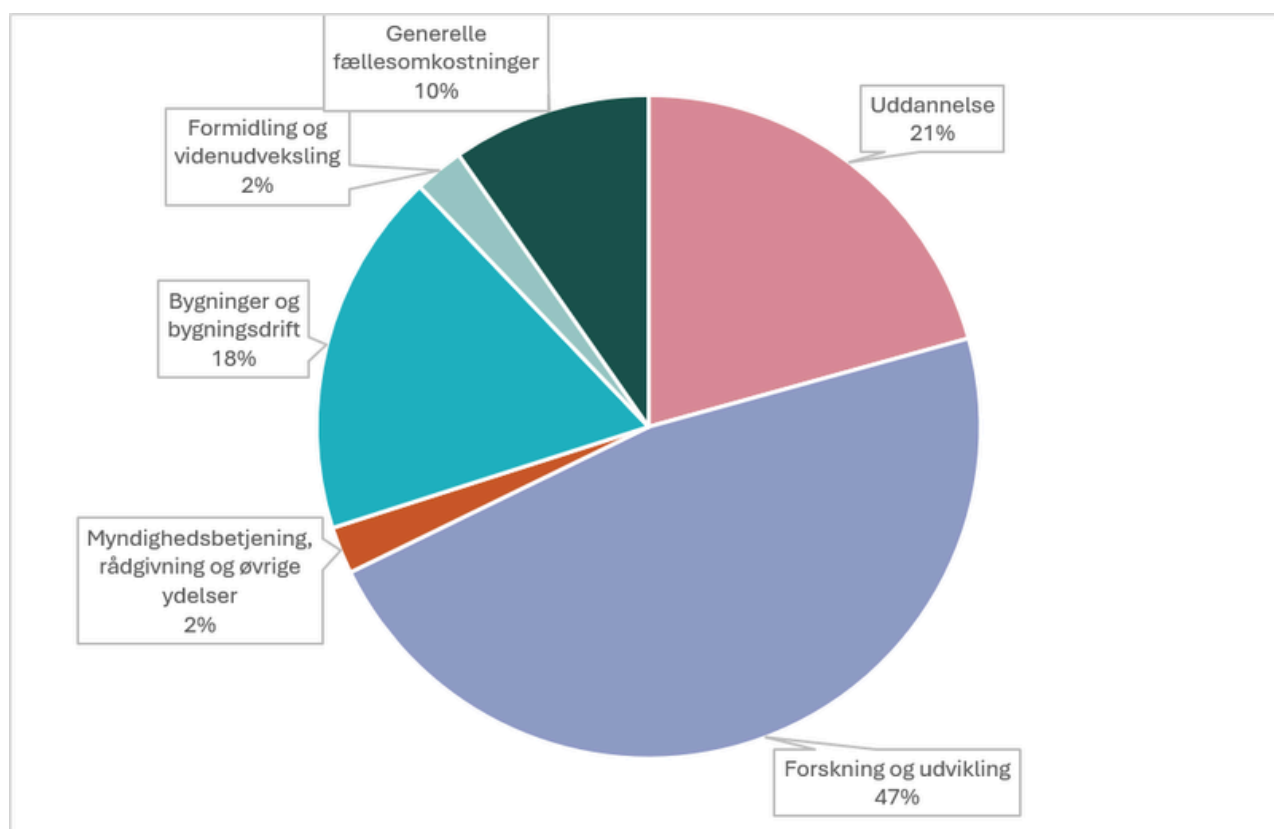
Kilde: OECD: Education at a Glance, 2025

Anmærkning: Opgørelsen dækker alle typer videregående uddannelsesinstitutioner og alle finansieringskilder indgår. Udgifterne er PPP-konverteret (purchasing power parity). Udgifterne til uddannelsesinstitutioner er opgjort uden SU og udgifter til forskning og udvikling. Tallet for USA er for 2021.

Omkostninger

Universiteterne havde i alt driftsomkostninger på 37,5 mia. kr. i 2025. Heraf var 47 procent inden for forskning, 21 procent inden for uddannelse, mens bygninger og bygningsdrift udgjorde 18 procent af omkostningerne. Generelle fællesomkostninger udgjorde 10 procent af universiteternes samlede omkostninger i 2025.

Figur 8: Fordeling af universiteternes driftsomkostninger, 2025

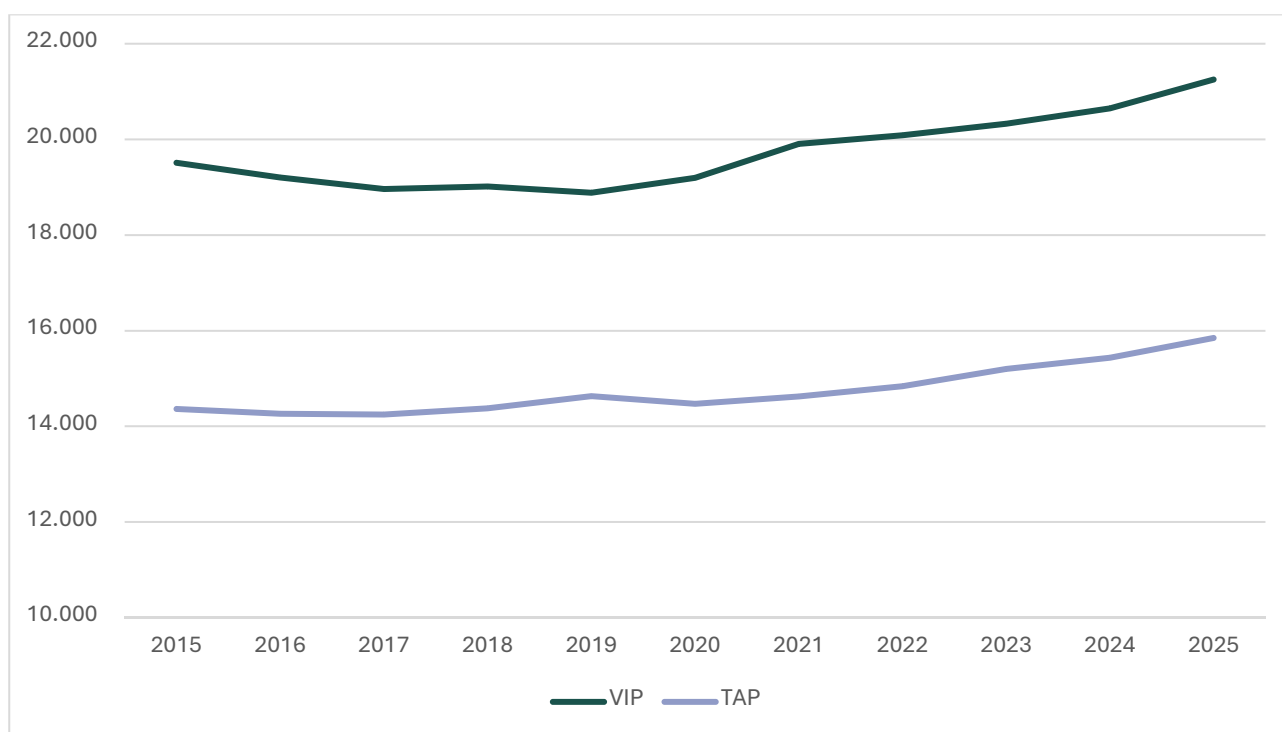
Kilde: Forsknings-, Uddannelses-, og Digitaliseringsministeriet

Anmærkning: Opgørelsen omfatter ikke universiteternes finansielle omkostninger. Figuren er ikke direkte sammenlignelig med universiteternes indtægter i figur 1 og 2, da indtægter og omkostninger ikke fordeles på de samme formål – f.eks. findes der ikke specifikke indtægter, der kan kobles til generelle fællesomkostninger. Generelle fællesomkostninger omfatter funktioner, der går på tværs af institutionen som f.eks. generel ledelse og støttefunktioner. Formålet 'kostafdelinger og kollegier', hvor der var omkostninger på 33 mio. kr., er udeladt af figuren.

Personale

I 2025 havde universiteterne personale svarende til 37.100 årsværk, hvoraf de 21.252 årsværk lå indenfor kategorien VIP (videnskabeligt instruktivt personale), der dækker over de videnskabelige stillingstyper som f.eks. professor, lektor, adjunkt, post doc. og ph.d. De øvrige 15.849 årsværk henføres til kategorien TAP (teknisk-administrativt personale), som dækker alle øvrige ansatte på universiteterne, der ikke indgår i den videnskabelige stillingsstruktur, som f.eks. IT-ansatte, studieadministrative medarbejdere samt bygnings- og laboratorieteknisk personale. Siden 2015 er antallet af VIP-årsværk steget med 1.740, mens antallet af TAP-årsværk er steget med 1.487. Stigningen i personaleforbruget hænger primært sammen med universiteternes øgede indtægter fra eksterne forskningsmidler, særligt fra EU og private fonde.

Figur 9: Udvikling i antal personaleårsværk på universiteterne fordelt på personalekategori

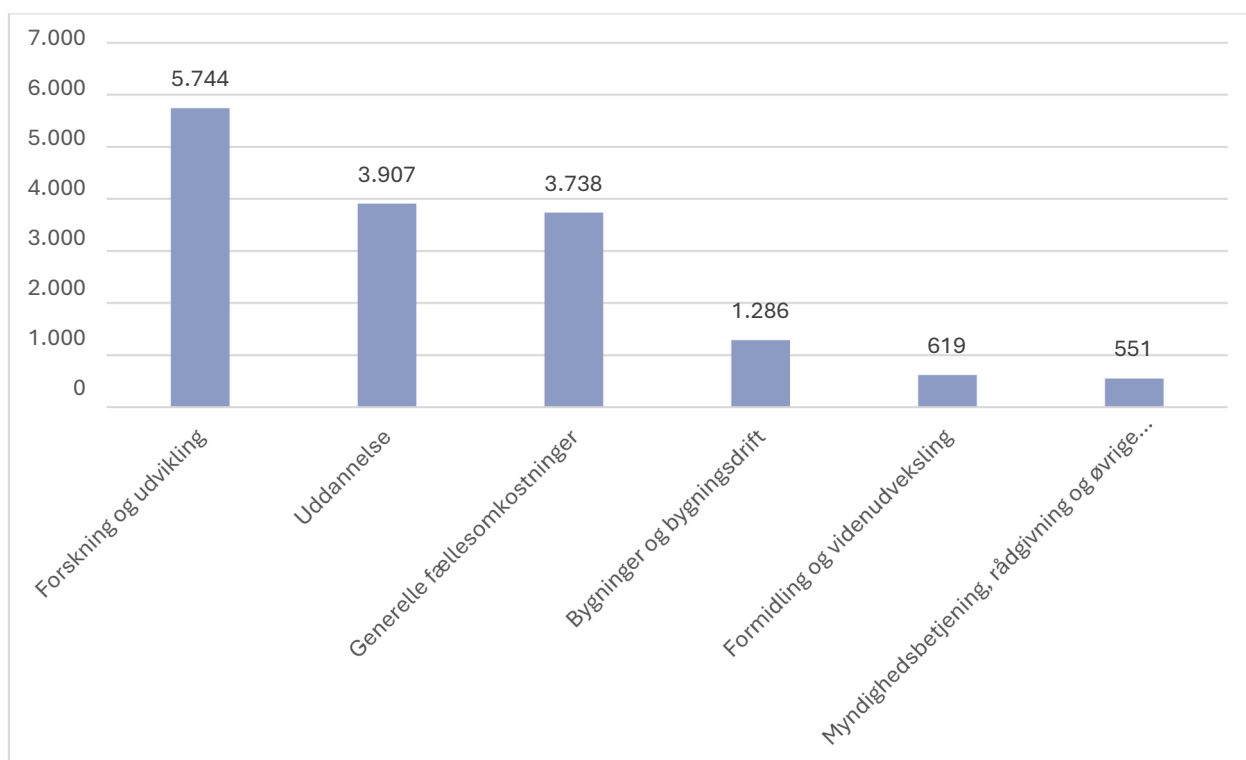
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel C: Personale, sektorniveau

Anmærkning: Personale er opgjort i fuldtidsårsværk. Deltids-VIP er sammenlagt med fuldtids-VIP. Fra 2021 er Danske Universiteters personaleopgørelse opdelt på formål jf. ny fælles kontoplan.

Personale

Universiteternes teknisk-administrative personale (TAP) udgjorde i 2025 i alt 15.849 årsværk, der fordeles på seks forskellige formål. TAP-kategorien indeholder alt personale, der ikke indgår i den videnskabelige stillingsstruktur, som f.eks. IT-ansatte, studieadministrative medarbejdere samt bygnings- og laboratorieteknisk personale. Fordelt på formål arbejder 25 procent af TAP-årsværk i 2025 inden for uddannelse, 36 procent arbejder inden for forskning og udvikling, 4 procent arbejder inden for formidling og videnudveksling og 3 procent arbejder inden for myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser. 24 procent af TAP-årsværk angår generelle fællesomkostninger, mens 8 procent henføres til bygninger og bygningsdrift.

Figur 10: Teknisk administrativt personale fordelt på formål, 2025

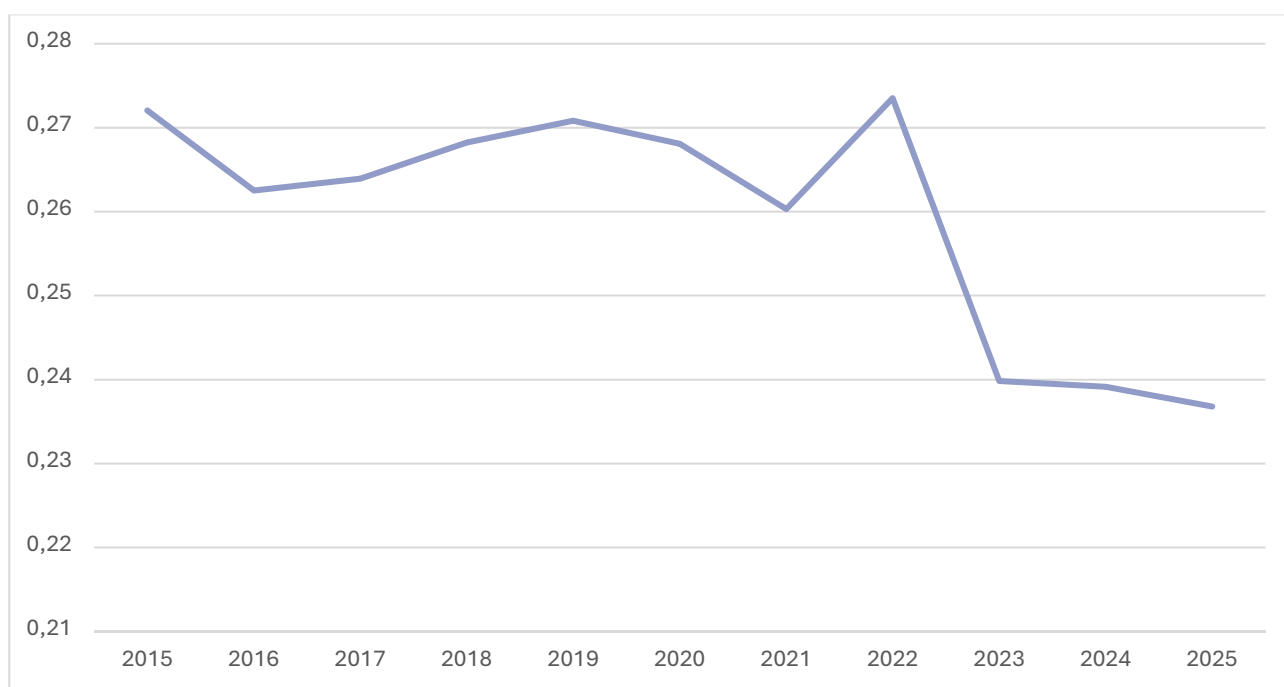
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel C: Personale, sektorniveau

Anmærkning: Personalet er opgjort i fuldtidsårsværk. Fra 2021 er Danske Universiteters personaleopgørelse opdelt på formål jf. ny fælles kontoplan. Generelle fællesomkostninger omfatter funktioner, der går på tværs af institutionen som f.eks. generel ledelse og støttefunktioner. Formålet 'kostafdelinger og kollegier' er udeladt af figuren, da der kun findes 3 årsværk i 2025.

Personale

Selvom universiteterne i absolutte tal har et øget TAP-personaleforbrug, er det relative forbrug faldet, hvis der tages højde for universiteternes voksende indtægter på forskningsområdet. For hver million, universiteterne modtager som forskningsbevilling, havde universiteterne i 2025 et personaleforbrug på 0,24 årsværk inden for personalekategorien TAP. I 2015 var personaleforbruget højere i forhold til indtægterne, hvor universiteterne havde 0,27 TAP-årsværk pr. mio. kr. i forskningsindtægter. TAP-kategorien indeholder alt personale, der ikke indgår i den videnskabelige stillingsstruktur, som f.eks. IT-ansatte, studieadministrative medarbejdere samt bygnings- og laboratorieteknisk personale.

Figur 11: Antal TAP-årsværk inden for forskning pr. mio. kr. i forskningsindtægter

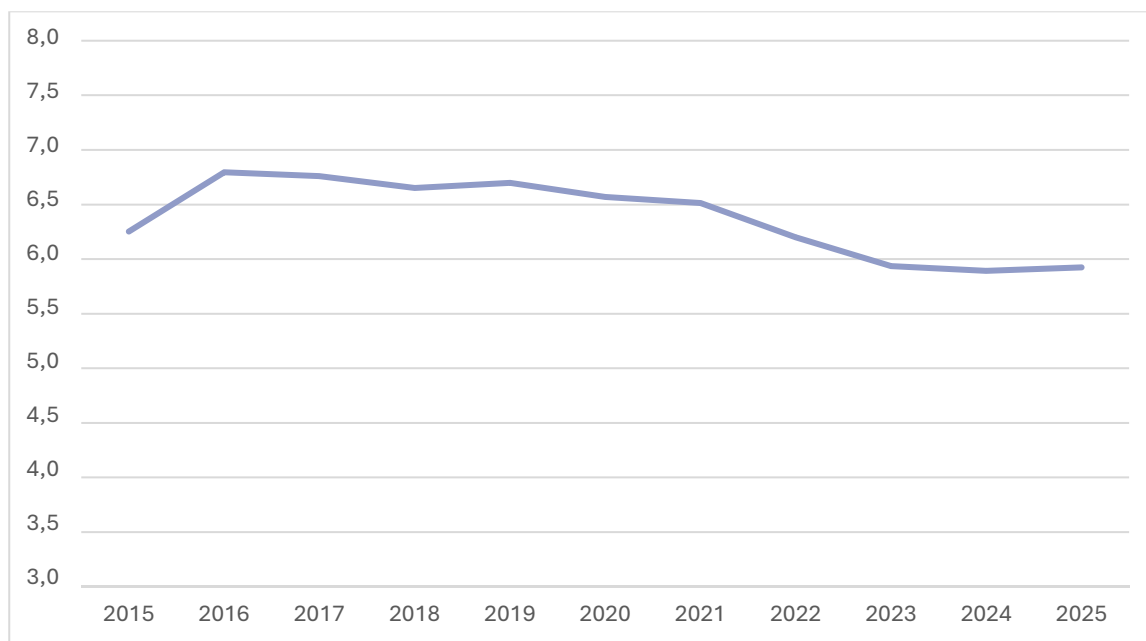
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel C: Personale og tabel A: Indtægter, sektorniveau

Anmærkning: Forskningsindtægter er opgjort i faste priser. Der er databrud mellem 2020 og 2021 i formålsfordelingen af årsværk, og derfor bør resultaterne tolkes med forsigtighed.

Personale

I de senere år er der blevet færre studerende pr. videnskabeligt instruktivt personale (VIP) på universiteterne. I 2016 var der ca. 6,8 studenterårsværk pr. VIP-årsværk, og ved den seneste opgørelse for 2025 var antallet af studenterårsværk pr. VIP-årsværk faldet til 5,9 studenterårsværk pr. VIP-årsværk. Udviklingen skyldes blandt andet, at der er kommet flere forskere på universiteterne (se figur 9).

Figur 12: Udvikling i antallet af studenterårsværk pr. VIP-årsværk

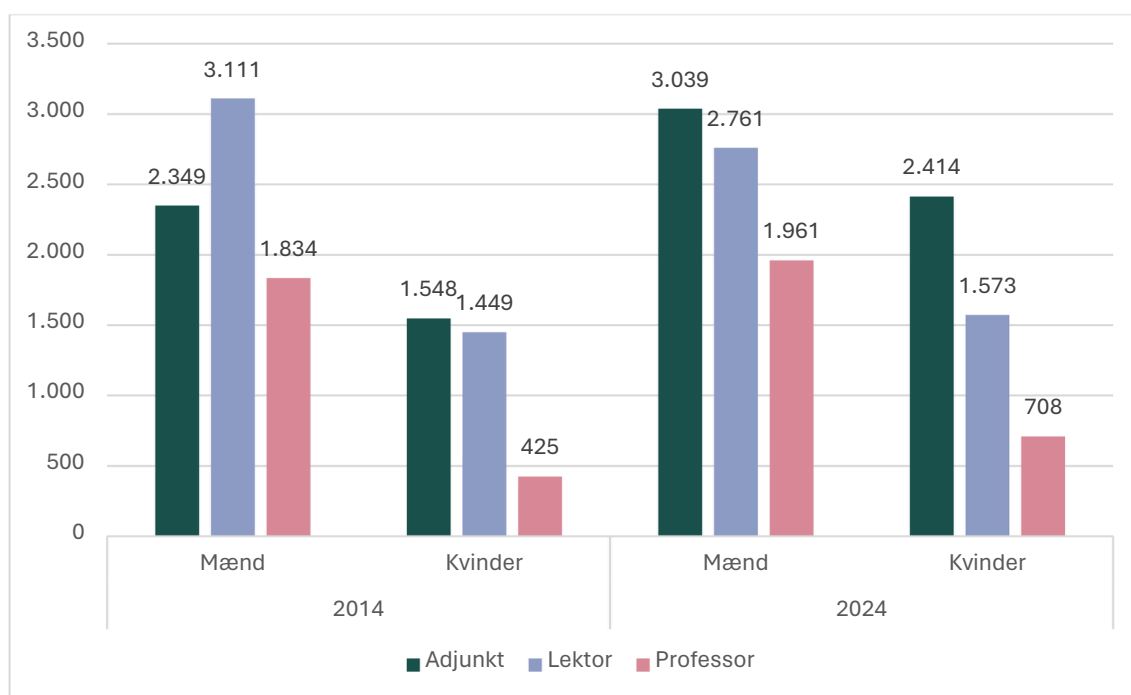
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel C Personale og tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau

Anmærkning: Personale er opgjort i årsværk, og studerende er opgjort i studenterårsværk, hvor et studenterårsværk er lig 60 beståede ECTS-point. Alt personale i VIP-personalekategorien indgår, med undtagelse af deltids-VIP. Personaleårsværk følger regnskabsåret, mens studenterårsværk er opgjort efter studieår.

Kønsfordeling

Mænd har historisk set været overrepræsenteret blandt universiteternes videnskabelige personale (VIP), men kønsbalancen er blevet mindre skæv i de senere år. Dog er mænd stadig overrepræsenteret på både lektor- og professorniveau i 2024, hvor henholdsvis ca. en tredjedel af lektorer og ca. en fjerdedel af professorer på universiteterne var kvinder. I alt er antallet af mandligt VIP-personale vokset med 467 personer i perioden 2014-2024, mens antallet af kvindelige forskere er vokset med i alt 1.273 personer i samme periode.

Figur 13: Videnskabeligt personale på universiteterne fordelt på køn og stillingskategori, 2014 og 2024

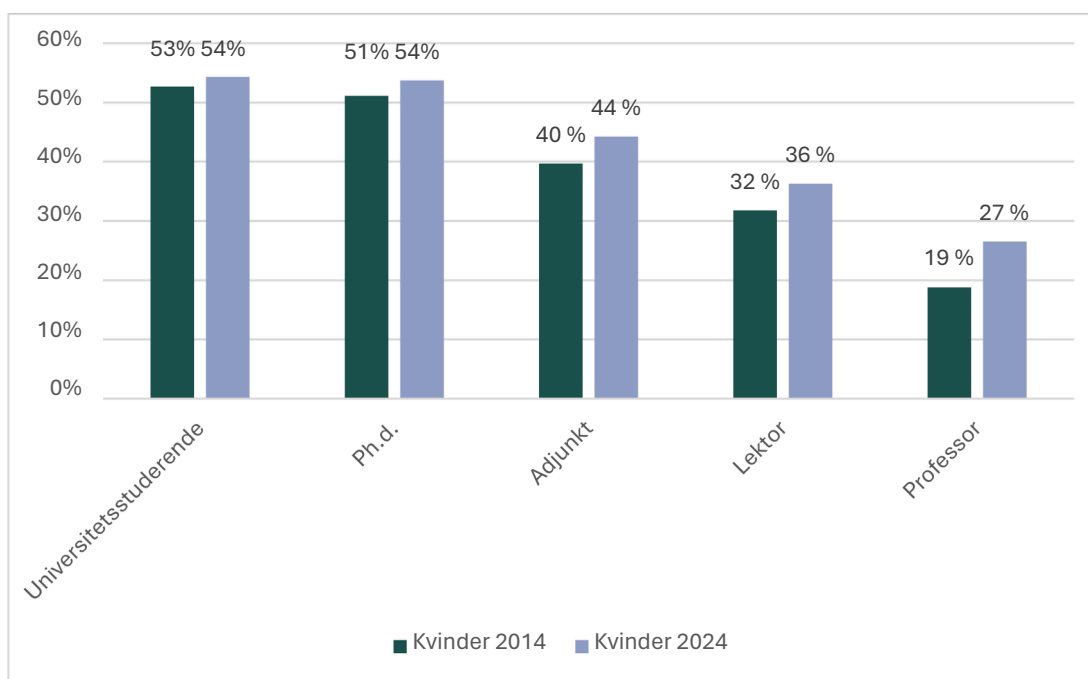
Kilde: Forskerpersonalestatistikken via Forsknings-, Uddannelses-, og Digitaliseringsministeriets datavarehus

Anmærkning: Grundet databrud i forskerpersonalestatistikken fra 2018 skal udviklingen mellem 2014 og 2024 tolkes med forsigtighed, da nogle universiteter har medtalt deltidsstillinger før 2018.

Kønsfordeling

Blandt både studerende på universiteternes uddannelser og for ph.d.-studerende er kønsfordelingen relativt lige. Dog er andelen af kvinder vokset og udgør 54 procent i 2024 for både studerende og ph.d.-studerende. For VIP-ansatte på adjunktniveau var 44 procent kvinder i 2024 mod 40 procent i 2014. På lektorniveau er andelen af kvinder ligeledes steget med 4 procentpoint på ti år og udgjorde 36 procent i 2024. Selvom kønsskævheden fortsat er størst på professorniveau, er det også her, andelen af kvinder er steget mest, nemlig med 8 procentpoint. I 2014 var 19 procent af universiteternes professorer kvinder, mens kvindelige professorer i 2024 udgjorde 27 procent.

Figur 14: Andel kvinder blandt studerende, ph.d.-studerende og videnskabeligt personale på universiteterne

Kilde: Forskerpersonalestatistikken og Danmarks Statistik via Forsknings-, Uddannelses-, og Digitaliseringsministeriets datavarehus

Anmærkning: Grundet databrud i forskerpersonalestatistikken fra 2018 skal udviklingen mellem 2014 og 2024 tolkes med forsigtighed, da nogle universiteter har medtalt deltidsstillinger før 2018.